כמנגדנא. כמכה כרטיה שמחיל מן הכתפים ומכה והולך למטה: **ליט מוס על סכפורת.** על גגה תלת כנגד עוביה ולא היו דמיס טונעין בה: **כשפוס מוס.** לחת למעלה מלדד גב ידו למטה ומזה כלפי למעלה וכשהוא מזה הסבע למטה מלדד ידו למעלה ומזה כמול סכיו לחת גבוהה ולחת בגמוך תורה אור

כמנגדנא תנא "כשהוא מזה אינו מזה על הכפורת אלא כנגד עוביה של כפורת. כשהוא מזה למעלה מצדד ידו למטה וכשהוא מזה למטה מצדד ידו למעלה מנא הני מילי: אמר רב אחא בר יעקב אמר רבי זירא אמר קרא "והזה אותו על הכפורת ולפני הכפורת" לא יאמר למטה בשעיר' דלא צריך דגמר ממטה דפר, למה נאמר, לאקושי "על" "לפני" מה "לפני"= "על" ממש אף "לפני"= "על" ממש? האי מאי אי אמרת בשלמא למטה דשעיר'= לאקושי, למעלה דפר' מיבעי ליה לכדתנא דבי רבי אליעזר בן יעקב' דתנא דבי רבי אליעזר בן יעקב "על פני הכפורת קדמה" זה בנה אב כל מקום שנאמר "פני" אינו אלא קדים, אלא אי אמרת למעלה דפר' לאקושי, למטה דשעיר' למא' אתא. תנו רבנן "והזה אותו על הכפורת ולפני הכפורת" למדנו כמה למעלה בשעיר' אחת, למטה בשעיר איני יודע כמה, הריני דן: נאמרו דמים 'למטה בפר' ונאמרו דמים 'למטה בשעיר' מה למטה בפר= שבע, אף 'למטה בשעיר'= שבע אי בלך לדרך זו נאמרו דמים למעלה בשעיר, ונאמרו דמים למטה בשעיר מה למעלה בשעיר= אחת, אף 'למטה בשעיר= אחת, נראה למי דומה דין ממה ממה? ואין דין ממה מלמעלה אדרבה דין גופו מגופו ואין דין גופו מעלמא? תלמוד לומר "ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר" שאין תלמוד לומר 'כאשר עשה' ומה תלמוד לומר 'כאשר עשה' שיהיו כל עשיותיו שוות כשם שלמטה בפר= שבע, כך למטה בשעיר= שבע, למדנו כמה למטה בפר, בשעיר= שבע, למעלה בפר איני יודע כמה, הריני דן נאמרו דמים למעלה בשעיר' ונאמרו דמים למעלה בפר, מה למעלה בשעיר= אחת אף למעלה בפר= אחת, אי בלך לדרך זו נאמרו דמים למטה בפר ונאמרו דמים למעלה בפר מה למטה בפר שבע אף למעלה בפר שבע נראה למי דומה דין מעלה ממעלה, אדרבה דין גופו מגופו ואין דין גופו מעלמא? תלמוד לומר "ועשה את דמו כאשר עשה" שאין תלמוד לומר "כאשר עשה" ומה ת"ל "כאשר עשה" שיהיו כל עשיותיו שוות: כשם שלמטה בפר= שבע כך למטה בשעיר שבע, וכשם שלמעלה בשעיר= אחת כך למעלה בפר אחת:

ת"ר *אחת, אחת ואחת, אחת ושתים, אחת ושלש, אחת וארבע, אחת וחמש, אחת ושש, אחת ושבע דברי רבי *מאיר ר' יהודה אומר אחת, אחת ואחת, שתים ואחת, שלש ואחת, ארבע ואחת, חמש ואחת, שש ואחת, שבע ואחת ולא פליגי *) מר כי אתריה ומר כי אתריה דכולי עלמא מיהת 'הואה ראשונה צריכה מגין עם כל אחת ואחת' מאי מעמא? רבי אלעזר אמר "ישלא" יטעה בהוראות רבי יוחנן אמר אמר קרא "ולפני הכפורת יזה" שאין תלמוד לומר "יזה" ומה ת"ל "יזה" לימד על 'הואה ראשונה' שצריכה מגין עם כל אחת ואחת, מאי ביניייהו? איכא ביניייהו 'דלא מנה ולא *מעה': יצא והניח על כן הזהב שבהיכל: 'תנן התם רבי יהודה אומר **) לא היו שופרות לקיני חובה מפני התערובות מאי "מפני התערובות" אמר רב יוסף מפני תערובות חובה בנדבה, אמר ליה אביי ונעביד תרי ונכתוב עלייהו הי דחובה והי דנדבה? רבי יהודה

*) פסחים ג. וס"ל.

**) שקלים פרק שני הלכה ו.

אלא מי אמרת למעלה דפר לאקושי מ'. ואם תאמר ומנלן דלחתם למעלה דפר לא נגע אלימא מהיקש דשעיר כדלקמן והא שעיר גופיה גמר בהיקש דאיקש על לנפני ודבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש וי"ל גילוי מילתא הוא דעל דהכא כדהתם אי נמי כיון דאשכח דעל דשעיר אלו דוזקא מקשינן נמי גבי פר על לנפני:

מפני תערובת חובה בנדבה. אבל תערובת חובה בחובה ליכא למיתם שיקח מקלת ממעות ריחל ומקלת ממעות אלה ויקריב בשביל אלה דאפשר דכל אחת טורדת מעותיה לעצמה וטתגת בשופר ולך טושין לרבנן דרבי יהודה דסבירא להו שופרות היו לקיני חובה וכשהכהן לוקח מכל אחד קן אחד מקריב כל קן וקן לשם מי שהוא:

מפני תערובת חובה בנדבה. אין להקשות נמר אימא לא היו שופרות לנדבה מפני התערובות אבל לחובה תקנו שופרות דיל"ל לנדבה נפיקי ועוד דזימנין שלא היו מקריבין נדבה ימים רבים כשלא היה המזבח בטל וכתוב כך היו שומרים מעות הנדבה להני נריכי שופר אבל מעות חובה יטולו להקריב לאחר: קינן

כמנגדנא. כמכה כרטיה שמחיל מן הכתפים ומכה והולך למטה: **ליט מוס על סכפורת.** על גגה תלת כנגד עוביה ולא היו דמיס טונעין בה: **כשפוס מוס.** לחת למעלה מלדד גב ידו למטה ומזה כלפי למעלה וכשהוא מזה הסבע למטה מלדד ידו למעלה ומזה כמול סכיו לחת גבוהה ולחת בגמוך תורה אור

המכה וכולן טפולה לתרן: **פנא פני פיל.** דלתו מזה על הכפורת {לתוך סיים לחת} של מעלה בפר ולחת של מעלה בשעיר על גב הכפורת} ממש: **לא יפסר נפעם בשעיר.** לא יאמר 'ולפני הכפורת' דהיינו למטה דשעיר דכתיב ביה "והזה אותו על הכפורת ולפני הכפורת" דלא צריך דסוף סוף גמר ממטה דפר שהרי לא פירש בו כמה הזאות ויליפין ליה לקמן ממטה דפר דכתיב ביה "ולפני הכפורת יזה שבע פעמים" וכיון דסוף סוף גמר מיניה לשתוק קרא מיניה ולגמרה לגולה מילתא דמטה דשעיר ממטה דפר לתיתקש להדדי דכתיב "והזה לא דמו כלאבר עשה לדם הפר" דבשלמא למעלה דיליה אילמריך דמפורש בו לחת דכתיב "והזה אותו על הכפורת" אותו=חדא משמע ובמעלה דפר לא פירש לחת: **נפפ נפפר.** 'למטה דשעיר' לאקושי ליה 'מעלה דשעיר' ואומר 'על הכפורת'= כלפני הכפורת מה 'לפני' דלא ממש טונע בכפורת הכא 'לפני' על הארן משמע אע"ג דלא ממש טונע בכפורת אלא לענין שיהא מלדד ידו למטה: **מדרכם לא יפסר נפעם בפר לדלא נריך.** דסוף סוף גמר לקמן ממעלה דשעיר שפירש בו לחת: **נפפ נפפר נפקושי.** 'לפני הפר' 'על הפר' שם שהמופנה כה לגמר: **פס פל פל פמס.** הכא "על פני הכפורת" כתיב לא "לפני"= על ממש שיהו דמיס טונעים בעביה של כפורת: **מי פמרת בשלמא נפעס' דשעיר נפקושי.** לדתמרן, למעלה דפר דקשיא לך לא יאמר, מיבעי ליה 'לכלתניא וסו': **נמדנו נפעלם בשעיר פמס.** "דלתו" חדא משמע: **שלין פלמוד לומר וכו'.** שהרי לא כאן פורש "והזה" ועל ולפני: **מר כי אפריס וכו'.** בלתריה דרבי מאיר מונין מנין כלל תחילה ואחר כך פרט כגון עשרים ולחת ועשרים ושתים ובלתריה דרבי יהודה פרט תחילה שתים ועשרים שלש ועשרים: **שלש יעשה.** שיהא לו שהם בנתיים לתת לבו למנין שלש יעשה: **לימד על סוגס וכו'.** וכתיבא 'חוקה' לעיכובא: **לא היו שופרות לקיני חובה.** שופר לתת לתוכו מעות מי שעליו קן מוכה של זב וזבה ויולדת לו ממנה מקדש כשם שהיו שופרות לקן נדבה כדתניא לקמן בשמעתין והכהנים שקלים ויקרבו לקמן במעות קינן ומקריבין לתוכן: **מפני תערובת חובה בנדבה.** שמא יתחלף שופר בשופר ויקריב ממעות שופר החובה נדבה לו משל נדבה חובה וכיפסל-שהחובה-לחת לחטאת ולחת לעולה, והנדבה-טולן עולות ואין מעשה עולה ומעשה חטאת שוין: ליח

פני הכפרת קדמה שהוא למעלה בפר שאינו צריך אותו דנמר ממעלה דשעיר שהרי הכתוב הקישם שנא' ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר. נמצא למד למעלה דפר ממעלה דשעיר למה נאמר למעלה דפר ולפני הכפורת לאקושי (על לאני) מה על על ממש אף פני פני ממש. ובענין דנגע בכפרת. נוסח אחר מה פני פני ממש אף על על ממש. ופירושה כדרך הראשונה. ודחינן האי מאי אי אמרת למטה דשעיר לאקושי ולמדנו שאין זה למעלה ממש לא בזה ולא בזה שהקישון הכתוב זה [לזה] ולמה בא למעלה דפר ללמד שכל מקום שנאמר פני קדמה. לא היה צריך לכתוב ולפני הכפרת יזה שבע פעמים. ואנן ידענן דבהזאות קא משתעי קרא יזה דכתב רחמנא ל"ל ללמד על ההזאה ראשונה שצריכה להיות מגין עם כאו"א ואחרינן ס"מ תרוייהו אית לה האי סברא דצריכה להיות מגין עם כל אחת ואחת ולא מעה. לר' אלעזר יצא ידי חובה. לר"י לא עשה כלום: יצא והניחו על כן השני כו'. תנן התם ר' יהודה אומר לא היו שופרות לקיני חובה מפני התערובות ואקישנא תערובת חובה בנדבה.

*) מי' תוס' אמיס ל"ח ד"ה כמגליף ובערוך ערך מגליף. **) מי' יבושלמי כאן הלכה ד' יכול על מנחה ת"ל על ולפני ולאני דהכוונס דאיס נוסן על מנחה רק כנגד מנחה ודו"ק.

תוספות ישנים

מר כי אתריה ומר כי אתריה. וגם נלשון המקרא פעמים שמקדים חשבון מעשה למרובה ופעמים שמקדים תוספת: **לימד** על הזאה ראשונה מגין. מפרש בס"ב מדכתיב שבע פעמים ולא כתיב שבע עיפין פעמים משמע ליה שם מגין א) שלא יעשה הזאות ואומר ריב"ל דבכל אחי לימיטין אלא הזאה ראשונה עם כל שבע של מעה לעצמה עם כל שבע של מעה ויעלו הזאות ראשונה בכולן אלו לחבנון שבע של מעה ויתיתל לומר הזאה ראשונה שבעים פעמים ולא תדעתיה לספסיק ולהתחיל ספס פעיה אחת כמתנות אלמעה ואיה לי לנא מיתיבון לעה לא יכולו הזאה ראשונה לכולן אלו שבע לעמה ויעמה עד מ' ולא אתי לעמיטין ר"ל דהא לא אפשר דמלוה לספסיק בעמעה שלמעה מעון ז' ולא מעון מ' וה"ג מעמה ביניהלמי דנגש סתם מ"ר יוחנן כדי שלא יעמה ל"ר שעיה כדי שיגעמוד בזאתו מעון שבעה מעמה לעמה כן כמו שפירשנו שאין לו לעמוד עד שעמוד אלא עד שבעה ולהזאה מוכה עם טולן שלא יעמה ריב"ל: **לא** היו שופרות לקיני חובה. כשאר קרבנות ב) נדבות לא היה צריך לומר שלא היו שופרות שהרי כיון שכן כל בהמה א) מגין הס"ד ותא"ל שלא יעמה הוא התחלת דבר ס"ע: ב) ל"ל חובות: ג) ל"ל על:

מר כי אתריה ומר כי אתריה. וגם נלשון המקרא פעמים שמקדים חשבון מעשה למרובה ופעמים תוספת: **לימד** על הזאה ראשונה מגין. מפרש בס"ב מדכתיב שבע פעמים ולא כתיב שבע עיפין פעמים משמע ליה שם מגין א) שלא יעשה הזאות ואומר ריב"ל דבכל אחי לימיטין אלא הזאה ראשונה עם כל שבע של מעה לעצמה עם כל שבע של מעה ויעלו הזאות ראשונה בכולן אלו לחבנון שבע של מעה ויתיתל לומר הזאה ראשונה שבעים פעמים ולא תדעתיה לספסיק ספס פעיה אחת כמתנות אלמעה ואיה לי לנא מיתיבון לעה לא יכולו הזאה ראשונה לכולן אלו שבע לעמה ויעמה עד מ' ולא אתי לעמיטין ר"ל דהא לא אפשר דמלוה לספסיק בעמעה שלמעה מעון ז' ולא מעון מ' וה"ג מעמה ביניהלמי דנגש סתם מ"ר יוחנן כדי שלא יעמה ל"ר שעיה כדי שיגעמוד בזאתו מעון שבעה מעמה לעמה כן כמו שפירשנו שאין לו לעמוד עד שעמוד אלא עד שבעה ולהזאה מוכה עם טולן שלא יעמה ריב"ל: **לא** היו שופרות לקיני חובה. כשאר קרבנות ב) נדבות לא היה צריך לומר שלא היו שופרות שהרי כיון שכן כל בהמה א) מגין הס"ד ותא"ל שלא יעמה הוא התחלת דבר ס"ע: ב) ל"ל חובות: ג) ל"ל על:

קינן